

Člověk v čase rušení (nejen) pošt

 svobodny-svet.cz/clovek-v-case-ruseni-nejen-post

24. května 2023

DANIELA KOVÁŘOVÁ

Vzala jsem před pár dny stopaře. Všude probíhaly oslavy osvobození a stopař se cestou rozpovídal. Že se mu rozbilo auto, žádný autobus od nich z vesnice nejede, a tak se vypravil do Plzně pěšky.

Spolkla jsem poznámku, že je to jedenáct kilometrů, a on pokračoval, že u nich ve vsi bývaly tři hospody, ale teď už není v provozu žádná, dokonce ani žádný konzum, lékář, lékárna, pošta či malý krámk. Bez auta se nikam nedostanete, a tak má skoro každý venkovan u domku postarší auťák a někdy i přívěs nebo vozík. Vždyť i benzínová pumpa či supermarket jsou vzdálené deset kilometrů a v mnoha místech vypadává signál.

Sama pendluju mezi Prahou a plzeňským venkovem, a tak každý den vidím dva světy, které si nemohou být vzdálenější. Na vesnici plyne jinak čas. Zastavíte se na návsi se sousedkou a v konzumu ve frontě u pokladny proberete, co je nového, nebo si vyměníte recept na nízkonákladový oběd, zatímco prodavačka přijímá objednávky pečiva na příští týden. Dovíte se tam například, že paňmámy na

zahradě zasadily letos v dubnu brambory namísto kytek a že pantátové objednali z lesa fůru dřeva, protože topit plynem hrozí zruinováním. Hlavně že jsme ty vesnice před nedávnem s takovou slávou plynofikovali. Právě na venkov dopadá současná ekonomická a sociální krize nejcitelněji. Sem, na konec světa žádná televize nezajede, aby si venkované mohli postěžovat. Oni nikam demonstrovat zatím nejezdí, ale jasně cítí, že krize se teprve rozbíhá. A protože mají zkušenosti a nikdo je natíráním Potěmkinových vesnic neobalamutí, vědí, že brzy bude mnohem hůř. A nejvíc právě u nich, na venkově.

Když na vsi zajdu do hospody, svěří se mi hostinská, že si štamgasti začali dávat o pivo míň a panáky – pokud vůbec – objednávají jen ty nejlevnější. Kdo tudy jen projíždí, možná si uvědomí, jak se ten český venkov v posledních letech proměnil. Kde spravili rozbitou nebo nesjízdnou cestu, tam k sobě mají lidé blíž, protože cesty odjakživa pomáhají obchodu i porozumění. Obecní úřady dostaly nový kabát, často se přestěhovaly do nově postavených budov, hasičské zbrojnice svítí červenou novotou a leckdy jsou největší stavbou. Právě hasičárny na mnoha místech zachraňují venkovskou pospolitost, protože tam se uchylují místní na pivo a na sousedské poklábození, když ve vsi zavřela poslední hospoda z časů před zákazem kouření, před EET, před koronavirovými restrikcemi a před současnou energetickou drahotou. Lidé se tu dobře znají, a protože si vidí přes plot skoro do kuchyně, dokáží si vzájemně pomoci, když je třeba. Tady nikdy nikdo nezůstane sám ani opuštěný. A vietnamské krámky se svou neuvěřitelnou otvírací dobou? Ty tady všichni milují, potřebují a navštěvují. Chválabohu za ně, a to vznikly bez dotací a bez regulace. Kde jsou, tam ves nezanikne.

Města jsou na tom úplně jinak. V Praze si mohou dovolit kritizovat auta a vychovávat venkovské spoluobčany, aby si místo spalovacích motorů pořídili kola či elektroauta. Možná ty zpupné měšťany ani nenapadne, že vesničané si objemné nákupy domů vozí sami,

protože ani donášková služba do všech končin nezaváží. To jen městští rozmazlenci se mohou chlubit veganskými restauracemi a záchody pro všechna pohlaví a žádat dotace na cyklostezky. Mimochodem cyklostezky podél českých vesnic taky sem tam někde postavili. Moc bych se však tím nepyšnila v místech, kde místním chybí chodník pro pěší, a ti se pak při své cestě na autobus nebo do školy pohybují po krajnici nezpevněné komunikace, zatímco kolem nich řidiči sviští nebezpečně blízko. A jen k někdo bez sociálního taktu může spílat venkovanům za nemoderní oblečení a vyčítat jim, že nedochází na dentální hygienu. Inu, tak třeba právě proto, že příjmy jsou dál od Prahy menší, zato náklady na cesty do práce a za službami neustále rostou.

Město jde kupředu zběsile, stejně jako v něm zběsile běží čas.

Technické vymoženosti je ve městech lehčí podporovat. Venkov je tradiční, pomalejší a rozvážně nejprve pozoruje a vyčkává, než se ve městě osvědčí všechno nové. Jistě. Města vše urychlují, zato vesnice zpomalují. Ale rychlost přece není hodnota, které je třeba vždy za každých okolností tleskat. Hlavně když se spěchá do slepé uličky.

Na venkově je pořád základem rodina, děti, společenství, pospolitost. Když se před několika dny na čarodějnice stavěly májky, v každé vsi se kolem ní shromáždili známí, staří i mladí, rodiny s dětmi, s kočárky a psy. Všude, kde jsem se zastavila, se lidé družili a vítali jaro. Tady se tradice ještě dodržují, a jak se ukazuje, životu pomáhají. Kdysi se na venkov jezdilo pro kvalitní místní potraviny. A ejhle – ono se pro totéž jezdí na vesnici zas. A taky kvůli klidu a zpomalení. Vždyť právě proto tu lidé z měst mají chalupy a jezdí si sem na víkend odpočinout. Jak mi hezky řekl jeden z místních chlapů, co mi pod májkou nabídl špekáček opečený na ohništi: „Do Prahy jezdím pracovat, ale narodil jsem se tady. U nás ve vsi končí ulice a žijeme tu prostý život. Nechci, aby sem dorazila ta městská podivnost a hluk. Jsem tu doma a nikdy se odtud nepřestěhuju.“

Tak se nemusíme pořád někam honit, a už vůbec ne pořád dopředu. Modernizace, digitalizace, umělá inteligence a online služby jsou jen nástroji a měly by se užívat stejně – jako lopaty nebo auta. Aby pomáhaly ulehčit život. A ne je befelem povinně nařizovat a škodit.

Autorka je nezávislou senátorkou

| Daniela Kovářová

..... (11 votes, average: **5,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena zde.